

Ìwé Dániẹ̀lì - Nọmbà Egbẹ̀rún Méjìdínlógún

Ìṣipayá Àṣọ̀tẹ̀lẹ̀: Ìkọ̀jọ̀pọ̀ Keji àti Ìtúmọ̀ Rẹ̀ nínú Èkọ̀ Ìpẹ̀yíndá Àwọn Adventist

Jeff Pippenger

2024-05-05

A ní ronú lórí àkókò àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ tí a ṣàpẹ̀rẹ̀ gẹ́gẹ́ bí ìkọ̀jọ̀ keji tí wòlú Isaiah fi hàn, tí Arábìnrin White sì tún dá mò lẹ̀yìn nàà.

Ní ojọ̀ nàà ni gbòngbò Jèsè yóò wà, ẹ̀ni tí yóò dúró gẹ́gẹ́ bí àsíá fún àwọn ẹ̀niyàn; àwọn Keferi yóò sì wá a; isinmi rẹ̀ yóò sì jẹ́ ológo. Yóò sì ṣẹ̀lẹ̀ ní ojọ̀ nàà pé, Olúwa yóò tún na ọ̀wọ̀ rẹ̀ jáde lẹ̀kẹ̀kẹ̀ láti gba àjẹkú àwọn ẹ̀niyàn rẹ̀ tí yóò sẹ̀ kù padà, láti Ásíríà, àti láti Ejiḃiti, àti láti Patíroṣi, àti láti Kuṣi, àti láti Élámu, àti láti Sínàrí, àti láti Hamati, àti láti àwọn erékùṣù òkun. Yóò sì gbé àsíá kalẹ̀ fún àwọn orílẹ̀-èdè, yóò sì kó àwọn ẹ̀ni itijú Ísírelì jọ, yóò sì kó àwọn tí a tú ká tí Júdá jọ láti igun méré̀n ilẹ̀ ayé. Ilara Éfíramù nàà yóò kúrò, a ó sì gé àwọn ọ̀tá Júdá kúrò: Éfíramù kì yóò ṣe ilára Júdá mò, Júdá kì yóò sì yọ Éfíramù lẹ̀nu mò. Aísáyà 11:10–13.

Nígbà tí a bá kó àwọn ẹ̀niyàn Olorun tí ojọ̀ ikeyin jọ ní igbà keji, iṣọkan kan yóò wà láàrín àwọn omo-ẹ̀yìn wònyẹn, ẹ̀yí tí a ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ ojọ̀ mẹ̀wàá tí ó ṣáájú Pẹ̀ntẹ̀kòsì, tí Isaiah sì tọka sí gẹ́gẹ́ bí àkókò kan nígbà tí, “Ilara Efraimu pẹ̀lú yóò kúrò, a ó sì gé àwọn ọ̀tá Juda kúrò: Efraimu kì yóò ṣe ilara Juda, bẹ̀ẹ̀ ni Juda kì yóò sì yọ Efraimu lẹ̀nu.”

“Àwọn idánwò ni yóò dé sórí àwọn ẹ̀niyàn Olorun, a ó sì ya àwọn èpò kúrò nínú alíkámà. Sùgbón kí Efraimu má ṣe máa jowú sí Juda mò, bẹ̀ẹ̀ ni Juda kì yóò tún máa yọ Efraimu lẹ̀nu mò. Ọ̀rọ̀ inú rere, ọ̀rọ̀ ifẹ̀rẹ̀, ọ̀rọ̀ kíkún fún àánú yóò máa ṣàn jáde láti inú ọ̀kàn àti ètè tí a ti yà sọ̀tò. Ó ṣe pàtàkì gidigidi kí a wà ní iṣọkan, àti bí gbogbo wa bá n wá iwà pẹ̀lẹ̀ àti irẹ̀lẹ̀ Kristi, a ó ní èrò-inú Kristi, iṣọkan ẹ̀mí yóò sì wà.” Review and Herald, March 19, 1895.

Iṣọkan jẹ́ apá kan nínú iṣẹ́ tí Kristi n ṣe nígbà tí Ó bá kó egbẹ̀rún méré̀nlélógójì [144,000] jọ ní igbà keji. Aṣojú iṣọkan yẹn ni ojọ̀ mẹ̀wàá tí ó ṣáájú Pẹ̀ntẹ̀kòsìtì, àti ojọ̀ mẹ́fà ipàdẹ̀ ibudò Exeter, a sì lè ti mú un ṣe láti ọ̀dún 1856 títí dé 1863, bí àwọn tí wón ti ní irírí idààmú nílá ti October 22, 1844, kò bá ti ṣinà ọ̀nà wọn.

“Sùgbón ní àkókò iyeméjì àti àidánilójú tí ó tẹ̀lẹ̀ idààmú nàà, ọ̀pọ̀lopọ̀ nínú àwọn onígbàgbọ̀ Advent ni wón fi igbàgbọ̀ wón sílẹ̀. Àwọn àrìyànjiyàn àti ipínyà sì wáyé níbẹ̀.... Báyií ni a ṣe dá iṣẹ́ nàà dúró, a sì fi ayé sílẹ̀ nínú òkùnkùn. Bí gbogbo egbẹ̀ Adventist ti dúró ṣinṣin pọ̀ lórí àwọn àṣe Olorun àti igbàgbọ̀ Jèsù, itàn wa ì bá ti yàtò gidigidi!”

“Kí í ṣe ifẹ́ Olorun pé kí ibò wíwá Kristi pé báyií. Olorun kò pinu pé kí àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀, Ísírelì, máa rìn kiri fún ọ̀dún méré̀nlélógójì nínú aṣálẹ̀. Ó ṣe ilé́rì láti mú wón tọ̀ sí ilẹ̀ Kenaani ní tààràtá, kí ó sì fi wón múlẹ̀ níbẹ̀ gẹ́gẹ́ bí ẹ̀niyàn mímọ̀, aláílẹ̀ra, aláyọ̀. Sùgbón àwọn tí a kọ̀kọ̀ wàásù nàà fún, wón kò wólẹ̀ ‘nítòrí àìgbàgbọ̀’ (Heberu 3:19). Ọ̀kàn wón kún fún ikùnrá, iṣòtẹ̀, àti ikóriíra, kò sì lè mú májẹ̀mú Rẹ̀ ṣe pẹ̀lú wón.

“Fún ogójì ọ̀dún ni àìgbàgbọ̀, ikùnrákùnrá, àti iṣòtẹ̀ ti fi pa Ísírelì igbàani mò kúrò ní ilẹ̀ Kenaani. Àwọn ẹ̀ṣe wònyí kan nàà ni wón ti fa iwólẹ̀ Ísírelì ọ̀de-òní sínú Kenaani ọ̀run pé. Ní ọ̀ràn

méjèjèjì, kí í ẹ̀ ńínú àwọn ilérí Olórún ní àṣìṣe wà. Àìgbàgbò, ifé-ayé, àiyàsótò fún Olórún, àti ijà láàrín àwọn ènìyàn tí ń jẹwọ̀ pé àwọn jẹ́ ti Olúwa ní ó ti jẹ́ kí a dúró pé ní ayé ẹ̀ṣe àti ibànújẹ́ yíi fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀dún.” Selected Messages, iwé 1, 68, 69.

Ìsàlẹ̀bọ̀ wíwá àngẹ̀lì kejì náà fí itúká kan hàn ní àkókò ibànújẹ́ àkòkò, èyí tí ó bèrẹ̀ àkókò idádúró náà; léyìn náà sì mú wá sí àkókò ọjọ̀ mẹfà níbi àpéjọ̀ àgọ̀ Exeter, níbi tí iṣòkan lórí ihinrere náà ti jẹ́ imúṣe ẹ̀ṣẹ́ ọ̀dún 1844.

Ìsòkalẹ̀ àngẹ̀lì kẹta ní October 22, 1844, fí itúká kan hàn nígbà ibànújẹ́ ńlá náà, ó sì mú àkókò ẹ̀kọ̀ wọ̀lé bí a ti ẹ̀ àwọn ọ̀títọ̀ tí ó ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀ sí àwọn ènìyàn Olórún. Ní ọ̀dún 1849, Olúwa ń na ọwọ̀ Rẹ̀ jáde láti kó àwọn ènìyàn Rẹ̀ jọ̀ ní igbà kejì, àti ní 1851, a ń gbé àwòrán 1850 kalẹ̀. Àwòrán náà dúró fún ihin iṣe ipilẹ̀, àni ihin iṣe gan-an tí a ó gbé sókè níwájú ayé gégé bí àṣiá.

Ìkọ̀jọ̀pọ̀ àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn fún igbà kejì láti ọ̀dọ̀ Kristi bèrẹ̀ lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ nígbà isòkalẹ̀ Rẹ̀, àti ikọ̀jọ̀pọ̀ àwọn tí ó wà ní Exeter bèrẹ̀ ní àkókò igbà idádúró. Nínú itàn iṣòtẹ̀ ọ̀dún 1863, ikọ̀jọ̀pọ̀ fún igbà kejì bèrẹ̀ ní ó kéré tán ọ̀dún márùn-ún sínú ilàna ẹ̀kọ̀ tí ó bèrẹ̀ nígbà tí a sí imọ̀lẹ̀ ibi mímọ̀ sílẹ̀ ní 1844. Ní 1848, Ìslámù wà nígbà náà ń mú àwọn orílẹ̀-èdè bínú. A ẹ̀ àfihàn ikọ̀jọ̀pọ̀ kejì gégé bí iṣe tí ń tẹ̀síwájú tí a ń mú ẹ̀ nípasẹ̀ dídé ọjọ̀ mẹwàá tí ó ẹ̀ṣẹ́ Pẹ̀ntẹ̀kọ̀sì, àti pẹ̀lú nípasẹ̀ ọjọ̀ mẹfà ipadé àgọ̀ Exeter, ó sì yẹ́ kí ó ti parí ní ọ̀dún 1856.

Ìṣe ikọ̀jọ̀pọ̀ àwọn ènìyàn Rẹ̀ ní igbà kejì ni iṣe iparí àngẹ̀lì kẹta, a sì ń ẹ̀ nípasẹ̀ ọwọ̀ Kristi.

Nígbà tí ọjọ̀ isinmi sì dé, ó bèrẹ̀ sí í kóni nínú sínágògògù; ọ̀pọ̀ ẹ̀ni tí ó sì ń gbọ̀ ọ̀ yà á lẹ̀nu, wọn ń wí pé, Níbo ni ọ̀kúnrin yíi ti rí nkan wònyí? ọ̀gbón wo sì ni èyí tí a fí fún un, tí a fí jẹ́ pé irú iṣe agbára beẹ̀ ni a ń ẹ̀ nípa ọwọ̀ rẹ̀? Máàkù 6:2.

Itúká tí ó ẹ̀lẹ̀ nígbà tí àmì àtọ̀runwá bá sòkalẹ̀, bèrẹ̀ ilàna idánwò kan tí ní ikeyìn ń fí irú ẹ̀lẹ̀sin méjì hàn gbangba, àti nípa báyií ń sọ tẹ̀npilì di mímọ̀.

Èni tí àfẹ̀rí rẹ̀ wà ní ọwọ̀ rẹ̀, yóò sì fọ̀ ilẹ̀ ipakà itiyẹ̀ rẹ̀ mó pátápátá, yóò sì kó àlikámà rẹ̀ jọ̀ sínú àkà; sùgbón iyàngbò yóò fí iná tí a kò lẹ̀ pa sun tán. Matteu 3:12.

Ní àkókò yẹn àwọn ènìyàn Olórún gbọ̀dọ̀ gba iránsẹ̀ náà láti ọwọ̀ àngẹ̀lì náà, kí wọn sì jẹ́ ẹ̀.

Mo sì rí àngẹ̀lì alágbára miiran sòkalẹ̀ láti ọ̀run wá, a fí àwọ̀sánmà wọ̀ ọ̀: ọ̀sùmàrẹ̀ sì wà lórí orí rẹ̀, ọjọ̀ rẹ̀ sì dàbí ọ̀dún, ẹ̀ṣe rẹ̀ sì dàbí àwọn ọ̀pá iná: Ó sì ní iwé kékeré kan tí ó sí sílẹ̀ lẹ̀wọ̀ rẹ̀: ó sì gbé ẹ̀ṣe ọ̀tún rẹ̀ lé orí ọ̀kun, àti ẹ̀ṣe ọ̀sì rẹ̀ lé orí ilẹ̀. Ifihàn 10:1, 2.

Nígbà ibòwọ̀ àngẹ̀lì kejì ní ọjọ̀ kẹ̀rindínlógún, ọ̀sù kẹ̀rin, ọ̀dún 1844, àwọn ènìyàn Olórún ti fón ká. A ti kọ̀kọ̀ kó wọn jọ̀ pẹ̀lú imúṣe àṣòtẹ̀lẹ̀ Ifihàn orí kẹ̀sàn-án, ẹ̀ṣe kẹ̀ẹ̀dógún, ní ọjọ̀ kọ̀kànlá, ọ̀sù kejo, ọ̀dún 1840, sùgbón Olúwa ti di ọwọ̀ Rẹ̀ mú lórí àṣìṣe kan nínú iṣìrò díẹ̀ nínú àwọn nọmbà inu àwòrán náà.

“Mo ti rí i pé ọwọ̀ Olúwa ló dari atẹ̀ iṣìrò 1843, àti pé a kò gbọ̀dọ̀ yí i pada; pé àwọn nọmbà náà rí gégé bí Ó ti fẹ́ kí wọn rí; pé ọwọ̀ Rẹ̀ wà lórí wọn, ó sì fí àṣìṣe kan sínú díẹ̀ lára àwọn nọmbà náà pamọ̀, kí ẹ̀nikẹ̀ni má bà a lẹ̀ rí i, títi di igbà tí a yóò yọ̀ ọwọ̀ Rẹ̀ kúrò.” Early Writings, 74.

Yíyọ̀ ọwọ̀ Rẹ̀ kúrò jẹ́ kí Samuel Snow lẹ̀ dá ọjọ̀ tí ó tọ̀ sí mímọ̀ fún iran tí ó fà á sílẹ̀.

“Àwọn olóòótó wònyen, tí irèwèsì bá, tí wọn kò sì lè lóye idí tí Olúwa wọn kò fi dé, a kò fi wọn sílẹ̀ nínú òkùnkùn. Lẹ̀kansi ni a darí wọn sí àwọn Bíbélì wọn láti wá àwọn àkókò àsoṭélé kiri. A yọ ọwọ̀ Olúwa kúrò lórí àwọn nǎbà nàà, a sì sàlàyé àṣìṣe nàà. Wọn rí i pé àwọn àkókò àsoṭélé nàà gùn dé ọdún 1844, àti pé ẹ̀rí kan nàà tí wọn ti fi hàn pé àwọn àkókò àsoṭélé nàà parí ní 1843, ni ó fi hàn pé wọn yòò dọ́pín ní 1844.” Early Writings, 237.

Ìtàn àwọn àngẹ̀lì àkókò àti kejì ní ilà àwọn àmì ọ̀nà tí a so mó ọwọ̀ Kristi. Nígbà tí Ó sòkalẹ̀ ní August 11, 1840 àti April 19, 1844, Ó ní iránsẹ̀ kan ní ọwọ̀ Rẹ̀. Ọwọ̀ Rẹ̀ ni ó darí ṣìṣe àti itẹ̀jádẹ̀ àtẹ̀ 1843 ní May 1842. Ọwọ̀ Rẹ̀ ni ó fi di àṣìṣe kan mó ní àwọn nǎbà tó wá lórí àtẹ̀ nàà. Lẹ̀yìn itúkà ibànújẹ̀ àkókò nàà, Jeremiah jókòò ní òun nìkan nítorí ọwọ̀ Kristi. Lẹ̀yìn nàà Ó yọ ọwọ̀ Rẹ̀ kúrò, bèè ni Ó sì tú idípò iránsẹ̀ Midnight Cry nàà sílẹ̀. Ìṣe fífí ọwọ̀ Rẹ̀ nà jáde láti kó àwọn èniyàn Rẹ̀ jọ ní ìgbà kejì ṣẹ̀lẹ̀ láti ibànújẹ̀ àkókò títí dé ipàdẹ̀ àgọ̀ Exeter, gégẹ̀ bí a ti kó àwọn ọmọ-èyìn jọ ní ikẹ̀yìn ní Jerusalem fún ọjọ̀ mẹ̀wáá sáájú itújádẹ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀. Nígbà didé àngẹ̀lì kẹ̀ta ní October 22, 1844, Olúwa gbé ọwọ̀ Rẹ̀ sòkè.

Angẹ̀lì nàà tí mo rí tí ó dúró lórí òkun àti lórí ilẹ̀ sì gbé ọwọ̀ rẹ̀ sòkè sí ọ̀run, ó sì búra ní orúkọ Ẹ̀ni tí ń bẹ̀ láàyè títí láé àti láéláé, ẹ̀ni tí ó dá ọ̀run àti ohun tí ó wá nínú rẹ̀, àti ilẹ̀ àti ohun tí ó wá nínú rẹ̀, àti òkun àti ohun tí ó wá nínú rẹ̀, pé àkókò kì yòò sí mó. Ifihan 10:5, 6.

Láti ipéjọ̀ àkókò ní August 11, 1840 títí di October 22, 1844, itàn àwọn àngẹ̀lì kìníní àti kejì ni ọwọ̀ Kristi ti fi ààmí sí. Ní October 22, 1844, àngẹ̀lì kẹ̀ta sòkalẹ̀, a sì tú agbo kékeré Millerite ká nípa Ibànújẹ̀ Nlá nàà. Ní ọjọ̀ nàà, Kristi gbé ọwọ̀ Rẹ̀ sòkè sí ọ̀run, ó sì búra pé àkókò kì yòò sí mó.

Ìkójọ̀pọ̀ kejì nínú itàn láti ọdún 1844 títí dé 1863 bèrẹ̀ nígbà tí Kristi gbé ọwọ̀ Rẹ̀ sòkè, nígbà kan nàà sì ń di iránsẹ̀ kan mú nínú ọwọ̀ Rẹ̀ láti jẹ̀. Lẹ̀yìn nàà, ní ọdún 1849, Ó na ọwọ̀ Rẹ̀ jáde ní ìgbà kejì láti kó àwọn èniyàn Rẹ̀ tí wọn ti tú ká jọ. A ti kó àwọn èniyàn wònyí jọ nípasẹ̀ iránsẹ̀ Igbe Àarin Ọ̀ru, a sì tú wọn ká nígbà tí ìṣẹ̀lẹ̀ tí a ti sọ tẹ̀lẹ̀ kò ṣe. Ní ipàdẹ̀ àgọ̀ Exeter, Kristi kó agbo-eran Rẹ̀ jọ, Ó sì sọ wọn di ọ̀kan lórí iránsẹ̀ nàà, gégẹ̀ bí Ó ti ṣe ní ọjọ̀ mẹ̀wáá tí ó sáájú Pẹ̀ntíkòstì. Àwọn Millerites ará Filadelfiá kúrò ní ipàdẹ̀ àgọ̀ Exeter, wọn sì tún Pẹ̀ntíkòstì ṣe. Ní ọdún 1856, Kristi wá lóde ìṣìṣe nàà tí ó ti yí padà sí Laodicea, nítorí Kristi dúró níta ọ̀kàn ọmọ̀ Laodicea kan, Ó sì ń kànkùn, ní wíwá ọ̀nà àbáwọ̀lé.

Wò ó, mo dúró ní ẹ̀nu-ọ̀nà, mo sì ń kànkùn: bí ẹ̀nikẹ̀ni bá gbọ̀ ohùn mi, tí ó sì sí ẹ̀nu-ọ̀nà, èmi yòò wọ̀lẹ̀ tọ̀ ọ̀ wá, èmi yòò sì bá a jẹun, òun nàà yòò sì bá mi jẹun. Ifihan 3:20.

Ní ọdún 1856, ọwọ̀ Kristi ń lu ilẹ̀kùn ẹ̀gbé Millerite ti Laodicea, sùgbón kò sí èsì rere kankan. Ní ọdún 1849, ọdún méje sẹ̀yìn, Ó ti bèrẹ̀ sí í kó àwọn èniyàn Rẹ̀ jọ ní ìgbà kejì, sùgbón iyemẹ̀jì àti àidánìlójú dá ẹ̀gbé Filadelfia dúró.

“Bí àwọn Adventistì, lẹ̀yìn idààmú nlá tí ọdún 1844, bá ti di ìgbàgbọ̀ wọn mú ṣìṣin, tí wọn sì bá ti tẹ̀sìwájú ní ìṣòkan nínú itòsónà ipèsè Ọ̀lọ̀run tí a ṣì sílẹ̀, nípa gbígba iránsẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta àti nípa agbára Ẹ̀mí Mímọ̀ kéde rẹ̀ fún ayé, wọn ì bá ti rí ìgbàlà Ọ̀lọ̀run, Olúwa ì bá ti fi agbára nlá ṣìṣe pọ̀ mó isapá wọn, ìṣe nàà ì bá ti parí, Kristi sì ì bá ti ti wá ní ìgbà pípẹ̀ yí láti gba àwọn èniyàn Rẹ̀ sí èrè wọn. Sùgbón ní àkókò iyemẹ̀jì àti àidánìlójú tí ó tẹ̀ lé idààmú nàà, ọ̀pọ̀ nínú àwọn onígbàgbọ̀ advent fí ìgbàgbọ̀ wọn sílẹ̀.... Bá yí ni a ṣe dí ìṣe nàà lówó, a sì fi ayé sílẹ̀ nínú òkùnkùn. Bí gbogbo ẹ̀gbé Adventistì bá ti di ìṣòkan mó àwọn ọ̀fin Ọ̀lọ̀run àti ìgbàgbọ̀ Jèsù, itàn

wa ì bá ti yàtò tó bèè!” Evangelism, 695.

Ní oṣù kẹrinlá, oṣù Kẹsán, ọdún 2001, Kristi kó àwọn èniyàn oṣù ikeyin Rẹ̀ jọ, àwọn tí a tú ká lẹyin náà ní oṣù ketàlá, oṣù Keje, ọdún 2020. Ní oṣù kẹrinlá, oṣù Kẹsán, ọdún 2001, àwọn tí a kó jọ mú iwé àṣírí náà kúrò ní ọwọ́ Kristi, wón sì jẹ́ ẹ̀. Ní oṣù ketàlá, oṣù Keje, ọdún 2020, wón kọ́ àṣẹ́ tí ọwọ́ Rẹ̀ tí a gbé sókè dúró fún, èyí tí ó fi hàn pé “àkókò kì yòò sí mọ́.”

Àwọn Míléráítí Fíládélfià kò fi iṣòtẹ̀ hàn nínú àṣòtẹ̀lẹ̀ èké wọn ti ọdún 1843, nítorí wón ṣiṣẹ́ gégé bí gbogbo imólẹ̀ tí Olúwa ti fi hàn fún wọn; ṣùgbón ní July 18, 2020 àwọn Laodíkíà ti igbimò àngẹ̀lì keta ṣòtẹ̀ sí imólẹ̀ tí ó ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú ọwọ́ Rẹ̀. Lẹyin 1844, igbimò Fíládélfià ti àngẹ̀lì àkókò “ní àkókò iyèmẹ̀jì àti àidánilójú” “fi igbàgbọ̀ wọn sílẹ̀,” wón sì di àwọn Laodíkíà.

1856 dúró fún àkókò iyípadà yẹn, ó sì n Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ àkókò iyípadà kan fún àwọn èniyàn Olorun ní àwọn oṣù ikeyin.

Ní ibikan láàárín ọdún méje náà, láti 1849 sí 1856, iṣiṣẹ́ Philadelphian Millerite kò láti tẹ̀ síwájú fún ọwọ́ Olúwa tí ó n ná jáde láti kó àwọn èniyàn Rẹ̀ jọ ní igbà kejì, ilérí náà sì ni pé Ó máa ṣe púpọ̀ sí i nígbà náà ju bí Ó ti ṣe ní àtíjọ̀ lọ.

“Oṣù 23, oṣù Kẹsán, Olúwa fi hàn mí pé ó ti na ọwọ́ rẹ̀ jáde lẹ̀kẹ̀jì láti tún iyókù àwọn èniyàn rẹ̀ jọ, àti pé a gbòdò fi isapá kún isapá ní àkókò ikójo yí. Ní àkókò itúkà, a lù Ísírẹ̀lì, a sì yá á ká; ṣùgbón nísinsinyí, ní àkókò ikójo, Olorun yòò mú àwọn èniyàn rẹ̀ láradá, yòò sì di wón pa pọ̀. Ní àkókò itúkà, àwọn isapá tí a ṣe láti tan òtítọ́ kalẹ̀ ní ipa kékeré péré, wón ṣàṣepari díẹ̀ péré tàbí kò sí nńkan rára; ṣùgbón ní àkókò ikójo, nígbà tí Olorun ti na ọwọ́ rẹ̀ jáde láti kó àwọn èniyàn rẹ̀ jọ, àwọn isapá láti tan òtítọ́ kalẹ̀ yòò ní ipa tí a pinnu fún wọn. Gbogbo èniyàn gbòdò jẹ́ ọ̀kan, kí wón sì ní itara nínú iṣẹ́ náà. Mo rí i pé ó jẹ́ itíjọ̀ fún ẹnikẹni láti máa tọ́ka sí àkókò itúkà gégé bí àpẹ̀rẹ̀ láti dari wa nísinsinyí ní àkókò ikójo; nítorí bí Olorun kò bá ṣe ju èyí tí ó ṣe nígbà náà lọ fún wa nísinsinyí, a kì yòò lè tún Ísírẹ̀lì kó jọ láé. Ó ṣe pàtàkì gan-an pé kí a tẹ̀ òtítọ́ náà jáde nínú iwé iròyìn, gégé bí a ti n wàásù rẹ̀.” Review and Herald, November 1, 1850.

Ó hàn gbangba pé, Olúwa gbiyànjú láti mú iṣẹ́ Rẹ̀ lọ síwájú nínú iṣòkan, ṣùgbón ó ṣe kedere pé iṣòkan náà ti fọ̀, àti pé “ní àkókò iyèmẹ̀jì àti àidánilójú tí ó tẹ̀lẹ̀ idààmú náà, ọ̀pọ̀ nínú àwọn onígàgbọ̀ advent fi igbàgbọ̀ wọn sílẹ̀.” The Present Truth (nígbà tí ó yá, Review and Herald) bèrẹ̀ sí í jáde ní ọdún 1849, àti pé ní ọdún 1851 àtẹ̀ 1850 ti wà ní ààyè, ṣùgbón ní ọdún 1856, iṣẹ́ ihinrere “àkókò méje” ti Lefitiku ogún-ún àti mẹ̀fà ni a fi sílẹ̀ láì pari. Ihinrere tí a tú sílẹ̀ ní October 22, 1844 ṣẹ̀lẹ̀ nígbà tí àwọn àṣòtẹ̀lẹ̀ àkókò ti egbèrún méjì àti ọ̀dúnrún mẹ̀ta àti egbèrún méjì, ọ̀górún-ún márún-ún àti ogún ọdún dé ọ̀pin wọn.

Oṣù Ìsinmi ni èkọ́ tí ó tàn yọ̀ lókè àwọn èkọ́ míi ní àkókò náà, àti fún ọdún méjilá, ilàna idánwò kan n bá a lọ títí idánwò ikeyin fi dé ní ọdún 1856. Idánwò náà jẹ́ nípa isinmi Oṣù Ìsinmi fún ilẹ̀ náà, ó sì fi àmì sí ọ̀pin ilàna idánwò kan tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú isinmi Oṣù Ìsinmi fún èniyàn. Àkókò idánwò náà rú ibùwọ̀lu Alfa àti Omega. 1856 tún ṣàpẹ̀rẹ̀ ilosíwájú imọ̀ lórí òtítọ́ àkókò tí ó jẹ́ ipilẹ̀ tí Miller ṣàwári, nítorí náà ó ní ibùwọ̀lu Alfa àti Omega ní ipele yẹn pẹ̀lú. Òtítọ́ Oṣù Ìsinmi, ní jìjẹ́ àmì àwọn èniyàn Olorun tí a sọ di mímọ̀, ni a ṣàfihàn gégé bí ifonilẹ̀yìn kàkàkí keje, nígbà tí àṣírí Kristi nínú onígàgbọ̀, irètí ọ̀go, bá ṣe ní kíkún. “Ìgbà méje” ni a ṣàfihàn nípasẹ̀ kàkàkí Jubilee tí a ní láti fún ní

Ojọ Ètùtù.

Odún méje láti 1856 tí tí dé 1863 dúró fún ojọ mēwàá ní Jerusalemu fún àwọn ọmọ-èyìn, àti fún ojọ mēfà ipadé agò Exeter fún àwọn Millerite ti Filadelfia, sùgbón, ní ibànújé, àkókò nàà di àpèjúwe àwọn tí n kọ láti tẹlé Oluwa bí Ó se n darí wọn kojá àkókò iyípadà nàà. Itàn ángẹli kííni àti kejì, èyí tí í se àkókò itàn ti ààrá méje nàà, fi hàn pé Oluwa na ọwọ Rẹ jáde láti kó àwọn èniyàn Rẹ jọ ní igbà kejì láti ojọ 19 Oṣù Kẹrin, 1844, ó sì sàfihàn idáhùn igbọran bí àwọn ọlọgbón se tẹlé Kristi wo Ibi Mímó Jùlọ.

Itàn Kádẹsi àkókò, èyí tí í se itàn angẹli kẹta láti odún 1844 tí tí dé 1863, fihàn pé Olúwa tún na ọwọ Rẹ jáde láti kó àwọn èniyàn Rẹ jọ ní igbà kejì; sùgbón nínú itàn nàà, isọtẹ ni a fi hàn. Nísinsin yí, fún igbà kẹta, láti igbà July 2023 wá, Olúwa tún n na ọwọ Rẹ jáde láti kó àwọn èniyàn Rẹ jọ ní igbà kejì, wọn yóò sì mú Kádẹsi kejì se gégé bí àwọn Filadelfia onígbọran, nítorí àmi idánimọ otító fihàn àwọn igbà mètẹtẹta nàà gégé bí ibèrè àti òpin tí n sàpẹrẹ àwọn Filadelfia onígbọran, àti àpẹrẹ àárín nàà gégé bí àwọn Laodisia aláìgbọran.

A ó máa bá ikẹkọọ yìi lọ nínú àpilẹkọ tó kàn.

“Sé àwọn ijo yóò fetí sí iránṣẹ Laodíkíà? Sé wọn yóò ronú piwà dà, tàbí, láika pé a n kẹde ihinrere otító tí ó se pàtàkì jùlọ—iránṣẹ angẹli kẹta—sí ayé, wọn yóò máa bá a lọ nínú èṣẹ? Èyí ni iránṣẹ àánú ikeyin, ikilò ikeyin sí ayé tí ó ṣubú. Bí ijo Ọlórún bá di itutù, kò tún dúró nínú ojú rere Ọlórún mó ju àwọn ijo tí a sàpẹrẹ wọn gégé bí eni pé wọn ti ṣubú tí wọn sì di ibùgbé àwọn emi èṣù, àti ibi ipamọ gbogbo emi aláimọ, àti agò gbogbo eye aláimọ àti eye ikóriira. Àwọn tí wọn ti ní ànfààní láti gbọ àti láti gba otító, tí wọn sì ti darapọ mó ijo Adventist Ojọ Keje, tí wọn n pe ara wọn ní èniyàn Ọlórún tí n pa àwọn àṣe mó, síbẹ tí wọn kò ní iyè àti iyàsọtọ sí Ọlórún ju bí àwọn ijo orúkọ lásán se ní lọ, wọn yóò gba lára àwọn àjakálẹ-àrùn Ọlórún pẹlú gégé bí ó ti dájú pé àwọn ijo tí n tako òfin Ọlórún yóò gba. Àwọn nikan tí a ti sọ di mímó nípasẹ otító ni yóò jẹ ara idilé ọba nínú àwọn ilé ọrun tí Kristi ti lọ láti pèsè fún àwọn tí ó fẹràn Rẹ tí wọn sì n pa àwọn àṣe Rẹ mó.

“Eni tí ó bá n wí pé, Mo mò ọn, tí kò sì pa àwọn àṣe Rẹ mó, èké ni, otító kí í sì í bẹ nínú rẹ’ [1 John 2:4]. Èyí kan gbogbo àwọn tí wọn n sọ pé àwọn ní imọ Ọlórún, tí wọn sì n pa àwọn àṣe Rẹ mó, sùgbón tí wọn kò fi èyí hàn nípa isẹ rere. Gégé bí isẹ wọn ni wọn yóò gbà. ‘Ènikẹni tí n gbé inú Rẹ kí í ṣẹṣẹ: enikẹni tí ó bá n ṣẹṣẹ kò tii rí I, bẹ̀ ni kò mò Ó’ [1 John 3:6]. A tọ ọ sí gbogbo ọmọ ijo, pẹlú àwọn ọmọ egbé àwọn ijo Seventh-day Adventist. ‘Àwọn ọmọ kékeré, kí enikẹni má se tàn yín je: eni tí n se òdodo jẹ olódodo, gégé bí Ọun nàà ti jẹ olódodo. Eni tí n dá èṣẹ se ti Èṣù ni; nítorí Èṣù ti n ṣẹṣẹ láti ibèrè wá. Nítorí ète yìi ni a se fi Ọmọ Ọlórún hàn, kí Ó lè pa isẹ Èṣù run. Ènikẹni tí a bí láti ọdọ Ọlórún kí í dá èṣẹ se; nítorí irúgbìn Rẹ n gbé inú rẹ: kò sì lè ṣẹṣẹ, nítorí a bí i láti ọdọ Ọlórún. Nínú èyí ni a fi n mó àwọn ọmọ Ọlórún, àti àwọn ọmọ Èṣù: enikẹni tí kò bá se òdodo kí í se ti Ọlórún, bẹ̀ ni eni tí kò fẹràn arákúnrin rẹ’ [1 John 3:7–10].”

“Gbogbo àwọn tí n sọ pé àwọn jẹ Adventist tí n pa ojọ isinmi Sábáàti mó, síbẹ tí wọn sì n bá a lọ nínú èṣẹ, wọn jẹ ọpùrọ ní ojú Ọlórún. Ihùwási èṣẹ wọn n ṣiṣẹ lòdì sí isẹ Ọlórún. Wọn n darí àwọn ẹlómíràn sínú èṣẹ. Ọrò nàà wá láti ọdọ Ọlórún sí gbogbo ọmọ-èyìn nínú àwọn ijo wa pé, ‘E sì se ọnà titó fún èṣẹ yín, kí èyí tí ó rò má bà a yà kúrò ní ọnà; sùgbón kí a kúkú mú un

láradá. È máa lépa àlàáfíà pèlú gbogbo èniyàn, àti iwà mímọ́, láìsì èyí tí kò sí èni tí yòò rí Olúwa: ẹ máa ọ̀ràn gidigidi kí ẹnikẹni má bà a kùnà nínú oore-òfẹ́ Ọlórùn; kí gbòngbò ikorò kankan má bà a hù sókè kí ó yọ yín lẹnu, tí ọ̀pọ̀ èniyàn yòò sì di aláìmọ́ nítòrí rẹ; kí àgbèrè kankan tàbí ẹni aláìmọ̀kan, bí Ísò, má ẹ wà, ẹni tí ó fi ogún àkóbí rẹ tà fún ije kan sošo. Nítòrí ẹ mọ bí ó ti rí pé lẹyin náà, nígbà tí ó fẹ́ jogún ibùkún náà, a kò ó sílẹ; nítòrí kò rí ààyè fún ìrònúpìwàdà, bí ó tilẹ̀ jẹ pé ó fi omijé wá a gidigidi’ [Hebrews 12:13–17].”

“Èyí wúlò sí ọ̀pọ̀ èniyàn tí wọn n sọ pé àwọn gbà òtítọ́ gbọ́. Dípò kí wọn fi àwọn یشه ifekúfẹ́ wọn sílẹ, wọn n tẹ̀sìwájú nínú ọ̀nà ẹ̀kọ́ tí kò tọ́ lábẹ́ ẹ̀tàn ogbón àròsọ Sátàni. A kí í mọ ẹ̀sẹ́ gẹ́gẹ́ bí ẹ̀sẹ́. Àní ẹ̀rì-ọ̀kàn wọn ti bàjẹ́, ọ̀kàn wọn ti di oníbàjẹ́, àní ẹ̀rò inú wọn sì n bàjẹ́ nígbà gbogbo. Sátàni n ló wọn gẹ́gẹ́ bí idẹ́ láti fa àwọn ọ̀kàn èniyàn sínú àwọn یشه àìmọ́ tí n ba gbogbo ẹ̀dá èniyàn jẹ́. ‘Èni tí ó kẹ̀gàn ọ̀fin Mósè [èyí tí í ẹ́ ọ̀fin Ọlórùn] kú láìsì àánú nípasẹ́ ẹ̀lẹ̀rìí méjì tàbí méta: ijẹ̀bi tí ó burú ju bèẹ́ lọ tó méléó ni, ẹ rọ pé, ni a ó kà ẹni náà sí ẹni tí ó yẹ sí, ẹni tí ó ti tẹ Ọmọ Ọlórùn mọ̀lẹ́ lábẹ́ ẹ̀sẹ́, tí ó sì ka ẹ̀jẹ́ májẹ̀mú, èyí tí a fi sọ ọ́ di mímọ́, sí ohun àìmọ́, tí ó sì ti hùwà ikà sí Èmí oore-òfẹ́? Nítòrí a mọ Èni tí ó ti wí pé, Èmi ni ẹ̀san jẹ́ ti, Èmi yòò san án padà, ni Olúwa wí. Àti pé lẹ̀kàn sí i, Olúwa yòò ẹ́ idájọ́ àwọn èniyàn Rẹ. Ohun ẹ̀rù ni láti bó sínú ọ̀wọ́ Ọlórùn aláàyè’ [Hebrews 10:28–31].” Manuscript Releases, volume 19, 176, 177.